ཕྱོགས ལོའིཟླ ཚེས བསྡུསཀྲུང་གོ་གསར་པ་དབུ་བརྙེས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་ལ་མཚོན་ན་ལོ་་་་་
རབས་50པ་ནི་རྒྱ་བོད་ལོ་ཙཱ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་་་་་་་
ནས་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་ཧ་ཅང་གནད་འགག་གི་དུས་མཚམས་་་་་
ཤིག་ཡིན་ལ།ལོ་རབས་50པའི་ནང་རྒྱ་བོད་གཞུང་ཡིག་ལོ་ཙཱ་་་་་
དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་གལ་ཆེན་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་དེ།
གཅིག《ཐུན་མོང་རྩ་འཛིན》དང་ཀྲུང་གོ་གསར་པའི་་
གཞུང་ཡིག་ལོ་ཙཱ།
1949ལོའི་ཟླ་12པའི་ནང་མའོ་ཙེ་ཏུང་སུའུ་ལེན་ལ་་་་་་་་་་་་་
མཚམས་འདྲིར་ཕེབས་པའི་ལམ་བར་དུ་ཀྲུང་གུང་ཀྲུང་དབྱང་ལྷོ་་
ནུབ་ཅུས་ལ་ཡི་གེ་སྤྲིངས་པའི་ནང་དུ“བོད་ལྗོངས་བཅིངས་་་་་་་་་་
འགྲོལ་མགྱོགས་པོ་གཏོང་དགོས་པ་ལས་འགྱངས་མི་རུང་”ཞེས་་་
བོད་ལྗོངས་བཅིངས་འགྲོལ་གཏོང་བའི་འབོད་བརྡ་བཏང་བས།
ཀྲུང་གོ་གསར་པའི་ལམ་ལུགས་སྒྲིག་སྲོལ་དང་།མི་རིགས་སྲིད་་་་
ཇུས་སོགས་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་དང་ཡུལ་ཁག་སོ་སོའི་བོད་
རིགས་མི་དམངས་ལ་ཡོངས་བསྒྲགས་བྱས་ནས་བོད་ཞི་བས་་་་་་་་་་
བཅིངས་འགྲོལ་གཏོང་བའི་སྔོན་གྲབས་སྒྲིག་པའི་དགོས་དབང་་་་
གིས་1949ལོའི་ཟླ་9པའི་ཚེས་29ཉིན་ཀྲུང་གོའི་མི་དམངས་་་་་་་་
ཆབ་སྲིད་གྲོས་མོལ་ཚོགས་འདུའི་སྐབས་དང་པོའི་ཚང་འཛོམས་་་
གྲོས་ཚོགས་ཐོག་གྲོས་འཆམ་བྱུང་བའི《་ཀྲུང་གོ་མི་དམངས་ཆབ་་
སྲིད་གྲོས་མོལ་ཚོགས་འདུའི་ཐུན་མོང་རྩ་འཛིན》（གཤམ་དུ
《ཐུན་མོང་རྩ་འཛིན》ཞེས་བསྡུ་རྒྱུ）1950ལོའི་ལོ་འགོར་མཚོ་་་་་
སྔོན་དང་པེ་ཅིན་གཉིས་སུ་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཏེ་དཔར་དུ་་་་་་་་་་་
བཀྲམས་ཤིང་།ཀྲུང་གོ་གསར་པའི་གཞུང་ཡིག་རྒྱ་བོད་ལོ་ཙཱར་་་་
དབུ་ཁྱུད་བཀོད་པ་རེད།
མཚོ་སྔོན་གྱི་འགྱུར་མ་ནི་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་ཟི་ལིང་དམག་་
དོན་དོ་དམ་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དང་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་དམག་་་་་་་་
སྲིད་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་དྲུང་ཡིག་ཁང་གི་ཡིག་སྒྱུར་ཚན་ཁག་གི་་
གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་།དགེ་བཤེས་ཤེས་་་་་
རབ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་རེད།པེ་ཅིན་གྱི་འགྱུར་མ་ནི་ཀྲུང་དབྱང་་་
མི་རིགས་དོན་གཅོད་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཚན་ཧྲི་ཁང་གི་ངག་་་་་་་
དབང་སྐལ་བཟང་དང་།ཧོང་མིང་ཞིན་སོགས་ཀྱིས་བོད་ཡིག་ཏུ་
བསྒྱུར་བ་རེད།ཀྲུང་གོ་གསར་པ་དབུ་བརྙེས་རྗེས་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་
སྲིད་འབྱོར་རིག་གསུམ་གྱི་བརྡ་ཆད་གསར་པ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་་་་
པས་ན།འགྱུར་གཉིས་ལ་སྒྲ་སོར་འཇོག་བྱས་པ་མང་བས་གོ་་་་་་་་
དཀའ་བ་དང་།དོན་སྒྱུར་བྱས་པ་གཅིག་གྱུར་མིན་པ།ཚིག་་་་་་་་
དོན་ཉིང་བསྡུས་ཀྱིས་སྒྱུར་བ་སོགས་གཞུང་ཡིག་ལོ་ཙཱའི་བླང་བྱ་་་་
དང་མི་མཐུན་པའི་ཆའང་མཆིས་མོད།དེ་གཉིས་དང་སྒོས་སུ་པེ་
ཅིན་གྱི་འགྱུར་མ་དེ་དུས་ཕྱིས་ཀྱི《ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་་་་་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས》སོགས་གཞུང་ཡིག་ལོ་ཙཱའི་ཕྱི་མོར་གྱུར་་་་་་
པས་ཀྲུང་གོ་གསར་པའི་རྒྱ་བོད་ལོ་ཙཱ་དང་ལྷག་པར་དུ་གཞུང་་་་་་་
ཡིག་ལོ་ཙཱ་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཡོད།
གཉིས།རྒྱ་བོད་ལོ་ཙཱའི་དཔུང་ཁག་གྲུབ་ཚུལ།
《ཐུན་མོང་རྩ་འཛིན》གྱིས་མཚོན་པའི་ལོ་རབས་50པའི་་་་་

དུས་འགོའི་རྒྱ་བོད་ལོ་ཙཱའི་དཔུང་ཁག་ནི་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་་་་
རྒྱ་མཚོ་དང་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་སློབ་གསོ་་་་་་་་
མྱངས་པའི་མཁས་པ་དང་།ངག་དབང་སྐལ་བཟང་སོགས་དེང་་
རབས་སློབ་གྲྭའི་སློབ་གསོ་མྱངས་པའི་རྒྱ་བོད་ཡིག་རིགས་གཉིས་་
ལ་མཁས་པའི་བོད་རིགས་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ།ཧོང་མིང་ཞིན(黄明
信)དང་བློ་བཟང་ཆོས་འཕགས(法尊)ལྟ་བུ་བོད་ཡིག་སྦྱངས་་་
པའི་རྒྱ་རིགས་མཁས་པ་བཅས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན།གོང་དུ་དྲངས་
པའི་མཁས་པ་འདི་དག་ནི་དུས་བབ་ཀྱི་དགོས་དབང་གིས་རིགས་
ཁོངས་སོ་སོ་ནས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་ལོ་ཙཱའི་ལས་འགན་བསྐོས་་་་
པ་འབའ་ཞིག་ཡིན།འདི་དག་ནི་རྒྱ་བོད་རིག་གནས་ལ་ནང་་་་་་་་
བྱན་ཆུད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གཤིས་ཁོང་ཚོའི་ལོ་ཙཱའི་སྤུས་ལེགས་
པ་སྨྲ་དགོས་མེད་ཀྱང་།སྐབས་དེར་ལས་རིགས་ཁག་ཏུ་ཡིག་་་་་་་་
སྒྱུར་དང་སྐད་སྒྱུར་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་མང་པོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པས།རྒྱ་་་་་་
བོད་ལོ་ཙཱ་བའི་དཔུང་ཁག་འཛུགས་རྒྱུ་ཁ་ཚ་དགོས་གཏུག་ཏུ་་་་་་་་
གྱུར་པ་རེད།ཀྲུང་གོ་གསར་པ་དབུ་བརྙེས་ནས་ཟླ་ངོ་གཉིས་་་་་་་་
ཙམ་སོང་མཚམས་སུ་མའོ་ཙེ་ཏུང་གིས་སྤྱི་ཁྱབ་དམག་སྤྱི་གཞོན་་་་
པ་ཕིང་ཏེ་ཧོའེ་ལ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་1950ལོའི་སྟོན་དགུན་གྱི་་་
དུས་སུ་ཐག་གཅོད་བྱ་དགོས་པའི་བཀའི་ཏར་འཕྲིན་བཏང་བ་་་་་
རེད།སྐབས་དེར་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་དང་མེས་རྒྱལ་ནང་་
སའི་བར་འགྲོ་སྐྱོད་ཆེན་པོ་མེད་པ་དང་བོད་རིགས་ཁྲོད་རྒྱ་ཡིག་་་
རྒྱ་སྐད་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ཡང་ཧ་ཅང་ཉུང་བས།བོད་ལྗོངས་་་་
ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་གཏོང་བར་བོད་རྒྱ་སྐད་རིགས་གཉིས་་་་་་
ཤེས་པའི་ལོ་ཙཱའི་མི་སྣ་མང་པོ་དགོས་པ་རེད།མའོ་ཙེ་ཏུང་གི
“བོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་གསོ་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད”ཅེས་པའི་
སློབ་སྟོན་འོག་ཀྲོའུ་ཨེན་ལའེ་ཡིས་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་དོན་་་་་་་་་
གཅོད་ཁང་ལ“བོད་རིགས་ལས་བྱེད་ཞིབ་འཇུག་འཛིན་་་་་་་་་་་་་་
གྲྭ”གཉེར་དུ་བཅུག་ཅིང་།དེ་ནི་རྒྱ་བོད་ལོ་ཙཱའི་དཔུང་ཁག་་་་་་་་
གསོ་སྐྱོང་བྱས་པ་ཁག་དང་པོ་རེད།
1950ལོའི་ཟླ་2པའི་ཚེས་1ཉིན།བོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པའི་་་་་
ཞིབ་འཇུག་འཛིན་གྲྭའི་འགོ་ཚུགས་མཛད་སྒོ་ཀྲུང་དབྱང་མི་་་་་་་་་་
རིགས་དོན་གཅོད་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཚོམས་ཁང་དུ་བསྡུས་པ་་་་
དང་།ཕེང་ཏེ་ཧོའེ་དང་ཞི་ཀྲུང་ཞུན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་མཛུབ་སྟོན་་་
འོག་ནུབ་བྱང་ཅུས་ཀྱིས་ལན་གྲུ་རུ་བོད་རིགས་ལས་བྱེད་གསོ་་་་་་་་
སྦྱོང་འཛིན་གྲྭ་གཉེར་བ་རེད།“བོད་རིགས་ལས་བྱེད་ཞིབ་་་་་་་་་་
འཇུག་འཛིན་གྲྭའི”ཁོངས་མི་ནི་བཅིངས་འགྲོལ་མ་བཏང་གོང་་་་
པེ་ཅིན་དང་ནན་ཅིན་སོགས་སུ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་བོད་རིགས་་་་
སློབ་མ་དང་།ནན་ཅིན་སོག་བོད་ཨུ་ལྷན་དུ་རིག་གནས་ཀྱི་ལས་་
ཀ་བྱེད་པའི་ལས་བྱེད་པ་སོགས་ཡིན།སྐབས་དེ་དུས་ནང་སར་་་་
བོད་རིགས་ལས་བྱེད་པ་མང་པོ་མེད་པས་འཛིན་གྲྭ་དེར་སློབ་མ་་་
30མ་ལོངས་ཙམ་བྱུང་ཞིང་།བོད་རིགས་དམར་དམག་རྒན་པ་་་
སངས་རྒྱས་ནོར་བུ（天宝）དང་།ཡེ་ཤེས་དོན་འགྲུབ（杨东

生）མེང་ཐུར（孟特尔）སོགས་ཀྱང་འཛིན་གྲྭ་དེའི་སློབ་མ་་
ཡིན།
དེ་ལྟར་ས་གནས་སོ་སོས་མི་དམངས་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་
དཔུང་བོད་དུ་སྐྱོད་པར་གཞོགས་འདེགས་བྱེད་པའི་སྐད་གཉིས་་་
ལོ་ཙཱ་བ་གསོ་སྐྱོང་བྱས་པས་ལོ་ཙཱ་བའི་དཔུང་ཁག་ཀྱང་བོད་སྐྱོད་་
དཔུང་ཁག་ཁྲོད་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཆགས་པ་རེད།
འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་ཕྱིས་སུ་རྒྱ་བོད་ལོ་ཙཱའི་ལས་དོན་་་
གལ་ཆེན་ལ་ཞུགས་མྱོང་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ནི་དེ་དུས་གསོ་སྐྱོང་་་
བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་།འདི་དག་གིས་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་བོད་་་་་་་
མཁས་པ་དག་ལ་ཕྱར་བ་གྲུ་འདེགས་བྱས་ཏེ།ཀྲུང་གོ་གསར་་་་་་་་
པའི་རྒྱ་བོད་ལོ་ཙཱའི་ལོ་རྒྱུས་གར་སྟེགས་སུ་བྱས་རྗེས་གསུབ་ཏུ་་་་་་་
མེད་པ་བཞག་ཡོད།
གསུམ།《གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་པ》དང་་་་་
བརྡ་ཆད་གཅིག་གྱུར།
1950ལོར་དམག་ཤོག་18པས་ཆབ་མདོའི་གཡུལ་འགྱེད་་་་
ཁྲོད་རྒྱལ་ཁ་བླངས་ཤིང་།1951ལོར་ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་་་་་་་་
མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྲུང་དབྱང་སྲིད་གཞུང་དང་བོད་ས་གནས་སྲིད་་
གཞུང་བར་བོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་གཏོང་བའི་སྐོར་གྱི
《གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་པ》བཞག་པ་དང་།དེ་ནི་་་་་་
ཀྲུང་གོ་གསར་པ་དབུ་བརྙེས་རྗེས་ཀྱི་རྒྱ་བོད་ལོ་ཙཱའི་ཆབ་སྲིད་བྱ་་
འགུལ་གལ་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན།《གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་་
པ》ཡི་བོད་ཡིག་ནི་གྲོས་མོལ་འགོ་ཚུགས་དུས་ནས་རྒྱ་ཡིག་དང་་་་་
མཉམ་དུ་བཏོན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་རྒྱ་ཡིག་བཏོན་རྗེས་བོད་་་་་་་་
ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་པ་ཞིག་མིན་མོད།ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱིས་གྲོས་མཐུན་་
གྱི་ཡང་དག་རང་བཞིན་ལ་མཐོང་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱས་ལ།ཀྲུང་་་
དབྱང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་ཕྱོགས་ཀྱི་དབུ་བཞུགས་འགན་་་་་་་
འཛིན་པ་ལི་ཝེ་ཧན་ལགས་ཀྱིས་བོད་ཡིག་མི་ཤེས་པས་ལོ་ཙཱ་བ་་་་་་
གཉིས་གདན་དྲངས་ནས་གཅིག་གིས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་་་་་་་་་་
རྣམས་གཅིག་ཤོས་དེར་སླར་རྒྱ་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་དུ་བཅུག་ནས་རྒྱ་་་་
ཡིག་གི་མ་ཡིག་དང་དོན་འཛོལ་ཡོད་མེད་བརྟག་པ་རེད།《གྲོས་
མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་པ》གཏན་འཁེལ་བྱེད་པའི་གོ་རིམ་་་
དུ“མི་དམངས”དང“བཅིངས་འགྲོལ”ལྟ་བུ་སྲིད་དོན་སྐོར་གྱི་་་་
ཐ་སྙད་གལ་ཆེན་མང་པོ་ཞིག་གཅིག་གྱུར་བྱས་ཡོད།དཔེར་ན
“人民”ཞེས་པ《ཐུན་མོང་རྩ་འཛིན》གྱི་འགྱུར་མའི་ནང
“མངའ་འབངས”དང“རིན་མིན”ཞེས་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་གཉིས་
བྱུང་ཡོད་པ་དང་།ཧོང་རྨིན་ཞིན་གྱིས་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་་་་་་་་
པའི་འཆར་ཟིན་ནང“མི་སེར”ཞེས་བཀོད་ཡོད་མོད།བོད་ས་་་་་
གནས་སྲིད་གཞུང་གི་འཐུབ་ཚབ་མི་སྣས་མི་དམངས་ཞེས་བསྒྱུར་་
དགོས་པའི་རེ་བ་བཏོན་པས་ཀྲུང་དབྱང་ཕྱོགས་ཀྱིས་དེ་ལུགས་སུ་
བཞག་པ་རེད།ཡང་དཔེར་ན།“解放”ཞེས་པ1949ལོར་
《མི་དམངས་དམངས་གཙོ་སྲིད་དབང་སྒེར་འཛིན་སྐོར་བཤད་་་་

པ》སྒྱུར་སྐབས་བློ་བཟང་ཆོས་འཕགས་ལགས་ཀྱི་གྲོས་འགོ་ལྟར
“ཆིང་འགྲོལ”ཞེས་བསྒྱུར་ཡོད་མོད།བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་
གི་འཐུས་ཚབ་ཀྱི་བསམ་འཆར་དང་ལེན་གྱིས“བཅིངས་་་་་་་་་་་་་་
འགྲོལ”ཞེས་བསྒྱུར་བ་རེད།
དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་པ་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་འཐུས་ཚབ་་་་་་་་
ཀྱིས་ཡང་ཞུས་བསྐྱར་ཞུས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་གཤིས་་་་་་་་་
དབང་གྲགས་ཆེན་པོ་ལྡན་པས།དེས་མ་ལག་གསར་འཛུགས་་་་་་
བྱེད་བཞིན་པའི་ཀྲུང་གོ་གསར་པའི་རྒྱ་བོད་གཞུང་ཡིག་ལོ་ཙཱའི་་་་
བརྡ་ཆད་བཀས་བཅད་ལ་རྨང་གཞི་བཏིང་ཡོད་ལ།འདི་སྐབས་་
གཅིག་གྱུར་དང་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་བརྡ་ཆད་དང་རྗོད་པ་་
སྤེལ་ལུགས་སོགས་གཞུང་ཡིག་ལོ་ཙཱའི་ཁྲོད་རྒྱུན་འཛིན་དང་ཡར་་
རྒྱས་གོང་སྤེལ་བཏང་བས།ད་ལྟའི་གཞུང་ཡིག་ལོ་ཙཱའི་རྣམ་པ་་་་
འདི་གྲུབ་པ་ཡིན།
བཞི།ལོ་ཙཱའི་ལས་ཁུངས་བཙུགས་ནས་ལོ་ཙཱའི་བྱ་་་་་་་་
གཞག་ཡར་རྒྱས་གོང་སྤེལ་བཏང་བ།
1953ལོར་ཀྲོའུ་ཨེན་ལའེ་ཡིས་བཀའ་མཆན་བཀོད་པ་་་་་་་་་
བཞིན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་བཙུགས་པ་དང་།1955ལོར་་་་་
རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་གིས་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་ཡིག་སྒྱུར་ཅུས་་་་
བཙུགས་ལ།ལས་འགན་གཙོ་བོ་ནི་མར་ཁེ་སི་ལེ་ཉིན་རིང་་་་་་་་་་་
ལུགས་དང་མའོ་ཙེ་ཏུང་གི་གསུང་རྩོམ་མི་རིགས་སྐད་ཡིག་ཏུ་་་་་་་་
བསྒྱུར་ནས་དཔར་སྐྲུན་བྱ་རྒྱུ་རེད།གཞུང་ཕྱོགས་ནས་ལོ་ཙཱའི་་་་་
ལས་ཁུངས་བཙུགས་པ་དེས་རྒྱ་བོད་ལོ་ཙཱ་ཆེད་ལས་ཅན་དང་མ་་་
ལག་ཅན་དུ་གྱུར་པ་མཚོན་ཡོད།
1951ལོར་བོད་ཁུལ་དུ་ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་གི་སྲིད་ཇུས་་
དང་ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱེད་པའི་དགོས་དབང་་་
གིས་ཏང་སྲིད་ལས་ཁུངས་མི་ཉུང་བས་འབྲེལ་ཡོད་སྲིད་དོན་ཡིག་
ཆ་བོད་ཡིག་ཏུ་སྒྱུར་འགོ་ཚུགས་པ་དང་།འགྱུར་ཡིག་གཅིག་་་་་་་་
གྱུར་མི་ཡོང་བ་དང་འགྱུར་ནོར་བྱུང་བ་སོགས་ལོ་ཙཱའི་གནད་་་་་་་་
དོན་སྣ་ཚོགས་ཐག་གཅོད་བྱ་ཆེད་རྒྱ་ཡིག་གི་བརྡ་ཆད་བོད་ཡིག་་་
ཏུ་བསྒྱུར་ནས་དཔར་འགྲེམས་བྱ་རྩིས་བྱས་མོད།ཕྱིས་སུ་ནང་་་་་
ཁུལ་རྒྱུ་ཆར་བྱས་པ་ལས་དངོས་སུ་དཔར་སྐྲུན་བྱེད་ཐུབ་མེད།
1952ལོར་པེ་ཅིན་གྱི་རྒྱ་བོད་ལོ་ཙཱ་བ་ཁག་ཅིག་གིས་དེ་་་་་་་་
སྔའི་རྒྱ་བོད་ལོ་ཙཱའི་ཁྲོད་བྱུང་བའི་བརྡ་ཆད་འཚོལ་བསྡུ་བྱེད་་་་་་་་
འགོ་ཚུགས་པ་དང་།1953ལོར་ཁམས་དང་ཨ་མདོ་སོགས་ཀྱི་་་་
ལོ་ཙཱའི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་མང་པོ་པེ་ཅིན་དུ་གདན་འཛོམས་་་་་་་་
ཀྱིས་སོ་སོས་ཡིག་སྒྱུར་བྱས་པའི་བརྡ་ཆད་བདམས་གསེས་དང་་་་་
ལེགས་སྒྲིག་བྱས་ཏེ་1954ལོར《རྒྱ་བོད་བརྡ་ཆད》ཅེས་པའི་རྒྱ་་་
བོད་ཤན་སྦྱར་གྱི་དེབ་ཅིག་བཏོན།ད་ལྟ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གྱུར་པའི
“ཀྲུའུ་ཞི”དང“ཨུ་ཡོན”ལྟ་བུ་སྒྲ་སོར་འཇོག་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་་་་་
དང“མ་རྩ་རིང་ལུགས”དང“རྒྱལ་གཅེས་རིང་ལུགས”ལྟ་བུ་་་་་་་་
དོན་སྒྱུར་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་མང་པོ་ཞིག་དེབ་དེའི་ནང་གཏན་་་་་་་་

འཁེལ་བྱས་པ་རེད།
1955ལོར།1954ལོར་འཚོགས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་་་་་་་་་
དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་དང་པོའི་ཐོག་གྲོས་འཆམ་་་
བྱུང་བའི《ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་་་་་་་་་་་་་་
ཁྲིམས》སོགས་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་དང་རྒྱལ་ཡོངས་
སྲིད་གྲོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་བརྡ་ཆད་གསར་པ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ནས
《རྒྱ་བོད་བརྡ་ཆད》དེབ་གཉིས་པ་བཏོན་ཞིང་།“རང་སྐྱོང་་་་་་་་
ལྗོངས”དང་།“མར་ཁེ་སི” “སུའུ་ལེན”སོགས་དེབ་དེའི་ནང་
གཏན་འཁེལ་བྱས་པ་རེད།
1957ལོར།རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་མིའི་ཚོགས་་་་་་
ཆེན་ཐེངས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ཡིག་ཆའི་ཁྲོད་ཀྱི་བརྡ་ཆད་
ཀྱིས་གཙོས་པའི་བརྡ་ཆད་གསར་པ་འཚོལ་བསྡུ་བྱས་ཤིང་།དགེ་
བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་དང་།ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་།དམུ་དགེ་་་
བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མཁས་པ་ཁག་ཅིག་གདན་དྲངས་་་་་་
ནས་བཀས་བཅད་དེ།《རྒྱ་བོད་བརྡ་ཆད》དེབ་གསུམ་པ་་་་་་་་་་་་
བཏོན་པ་རེད།ཐེངས་དེའི་བརྡ་ཆད་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་ཚན་རིག་་་་་
དང་དཔལ་འབྱོར།སྤྱི་ཚོགས་སོགས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་རྒྱ་བསྐྱེད་་
ཅིང་།“ཀུན་ཁྱབ་རླུང་འཕྲིན”དང་།“བཟོ་ཚོང་ལས་རིགས”
“གློག་ཤུགས་བཟོ་ལས” “གློག་བརྙན”སོགས་སྲིད་འབྱོར་རིག་
གསུམ་ཡར་རྒྱས་གོང་སྤེལ་གཏོང་བར་འབྲེལ་བ་ཟབ་མོ་ལྡན་པའི་
བརྡ་ཆད་མང་པོ་གཏན་འཁེལ་བྱས་ཡོད།
《རྒྱ་བོད་བརྡ་ཆད》དེབ་གསུམ་པ་བཏོན་པའི་རྗེས་སུ།མི་་
རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི《བོད་ལྗོངས་་་་་་་་
ལས་དོན་སྐོར་གྱི་ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱལ་་་་་་་་
སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་གི་གཏན་འབེབས་འགའ་ཤས》དང་མའོ་ཙེ་་་་་་་
ཏུང་གི《་ཡན་ཨན་རིག་རྩལ་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་གི་་
གཏམ་བཤད》སོགས་དེབ་30ལྷག་དང་།1953ལོ་ནས་1955
ལོ་བར་གྱི《མི་དམངས་བརྙན་པར》དང《མི་རིཌ་བརྙན་པར》ནང་་
བྱུང་བའི་བརྡ་ཆད་ཁོལ་འདོན་ཞུས་བཅད་ཀྱིས《རྒྱ་བོད་བརྡ་་་་་་་
ཆད》དེབ་བཞི་པ་བཏོན་ཞིང་།དེས་ལོ་རབས་བདུན་ཅུ་པའི་་་་་་
ནང《རྒྱ་བོད་ཚིག་མཛོད》འདོན་པར་རྨང་གཞི་བཏིང་བ་རེད།
ལོ་ཙཱའི་ལས་ཁུངས་དེ་དག་གིས་གཞུང་ཡིག་གཙོས་པའི་་་་་་་་
དུས་དེབ་དང་ཚགས་པར་སོགས་འབོར་ཆེན་བསྒྱུར་བ་མ་ཟད།
དུས་ངེས་གཏན་ནང་བརྡ་ཆད་གསར་པ་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ནས་
བཀས་བཅད་དེ།རྒྱ་བོད་ལོ་ཙཱའི་བྱ་གཞག་གོང་ནས་གོང་དུ་་་་་་་་
སྤེལ་བས་ད་ལྟའི་བོད་འབྲེལ་ས་ཁུལ་གྱི་ལས་རིགས་སོ་སོར་རྒྱ་་་་་་་
བོད་གཞུང་ཡིག་ལོ་ཙཱས་གཙོས་པའི་ལོ་ཙཱའི་ལས་དོན་གྲ་རྒྱས་་་་་་་་
ཕུན་ཚོགས་སུ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་འདི་གྲུབ་ནས་ཀྲུང་གོ་གསར་་་་་་་་
པའི་མི་རིགས་སྲིད་ཇུས་ཁྱབ་སྤེལ་དང་ལག་བསྟར་བྱེད་པར་་་་་་་་་
མཐུན་རྐྱེན་བསྒྲུབས་ཡོད།
（ཀྲུང་གོའི་མི་རིགས་ཡིག་སྒྱུར་ཅུས།བསྟན་འཛིན་རྒྱ་་་་་་་་་་
མཚོ）

ལོརབསལྔབཅུཔའིརྒྱབོདགཞུངཡིགལོཙཱའིབྱེདསྒོདངདེའིདོནསྙིངགླེངབཞོགས་པ་སྔ་པོ་ནས་ནག་ཆུ་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་རི་རྫོང་སྨི་ཏི་ཁ་ཤང་་་་་་་་་་་
འཕྲོད་བསྟེན་ཁང་དུ་ནད་པས་ཁེངས།“ཕྲུ་གུ་གློ་མང་པོ་རྒྱག་གི་་་་་་་་་་་་
འདུག་གམ། ཟ་མ་བཟས་རྗེས་སྐྱུག་གི་འདུག་གམ།སྣ་ཆུ་དོན་གྱི་་་་་་་་་་་
འདུག་གམ”ཞེས་སྨན་པ་ཆོས་གྲུབ་ཀྱིས་ངང་རྒྱུད་རིང་པོས་སྨན་བཅོས་་
བྱེད་པར་ཡོང་བའི་ནད་པར་སྐད་ཆ་དྲིས་པ་དང་འབྲེལ་ཁོང་ཚོའི་་་་་་་་་་་
གཟུགས་པོར་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་ཕྲ་བྱས།
ལོ་མང་རིང་ཆོས་གྲུབ་ཀྱིས་སྨི་ཏི་ཁ་ཤང་གི་ཡུལ་མི་རྣམས་རང་་་་་་་་
ཉིད་ཀྱི་གཉེན་ཉེར་བརྩིས་ནས་བྱང་ཆུབ་པའི་སྨན་བཅོས་ལག་རྩལ་་་་་་་་
སྤྱད་དེ་ཡུལ་མི་རྣམས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བ་དང་རང་ནུས་གང་ཡོད་་་
ཀྱིས་དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་མང་ཚོགས་ལ་རོགས་རམ་བྱས་ནས་ཡུལ་མི་་་་
རྣམས་ཀྱི་བདེ་ཐང་ལ་གཡས་གཞོགས་གཡོན་འདེགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ལོ་16སྨན་བཅོས་ལས་ལ་གཞོལ་ནས་གྲོང་མིའི་་་་་་་་་
སེམས་ཀྱི་རྟེན་སར་གྱུར་པ།
སྨན་སྒམ་ཆུང་ཆུང་ཁྱེར་ནས་ས་ཕྱོགས་གང་སར་བསྐྱོད་ཅིང་།
ཆུང་དུས་ནས་སྨི་ཏི་ཁ་ཤང་དུ་འཚོ་བ་སྐྱེལ་བའི་ཆོས་གྲུབ་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་་་་
གའི་ཡུལ་མིར་སྤུས་ལེགས་དང་སྟབས་བདེ་བའི་སྨན་བཅོས་ཞབས་་་་་་་་་
འདེགས་མཁོ་བ་ཤེས་ཏེ་སློབ་ཆེན་ཐོན་རྗེས་སྨི་ཏི་ཁ་ཤང་དུ་ལོག་ནས་་་་་
གྲོང་གསེབ་ཀྱི་སྨན་པ་ཞིག་བྱས།ནད་པའི་ཁྱིམ་དུ་བསྐྱོད་ནས་བརྟག་་་་
དཔྱད་བྱེད་པ་དང་དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་ཁྱིམ་ཚང་ལ་སྨན་རིན་མི་་་་་་་་་་་
དགོས་པར་སྨན་རྫས་སྐྱེལ་བ་སོགས་ལོ་16རིང་ནད་པས་ག་དུས་འབོད་
ཀྱང་དེ་འཕྲལ་འབྱོར་གྱི་ཡོད།
“འདི་གར་ངའི་ཕ་ཡུལ་ཡིན་པས་ང་འདི་གར་ལོག་ནས་སྦྱངས་་་་་་་
པའི་ཤེས་བྱ་སྤྱད་དེ་ཡུལ་མི་ཚོའི་བདེ་ཐང་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡིན”ཞེས་་་
ཆོས་གྲུབ་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་ལ་དེ་ལྟར་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།“རང་་
ཉིད་ཀྱི་གདམ་གར་འགྱོད་པ་གཏན་ནས་སྐྱེ་གི་མི་འདུགངའི་རོགས་་་་་
རམ་འོག་ཡུལ་མི་ཚོའི་ན་ཟུག་སེལ་ཞིང་གཟུགས་པོ་ཇེ་ཡག་ཏུ་སོང་བ་་་་་
མཐོང་ཐེངས་རེར་ང་ལ་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཚོར་སྣང་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག”ཅེས་
ཆོས་གྲུབ་ཀྱིས་སྤོབས་པ་ཆེན་པོས་བཤད།

ནད་པར་དགོས་མཁོ་ཡོད་ཚེ་རྐང་ཐང་མར་སྐྱོད་་་་་་་
དགོས་ཀྱང་འཛེམ་ཟོན་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ།
སྨི་ཏི་ཁ་ཤང་གི་དབྱར་ཁའི་ཆར་དུས་རིང་ཞིང་འབྲོག་རའི་བར་གྱི་
ལམ་ཐག་རིང་པོ་ཡོད་པས་གངས་མ་ཆར་གྱི་གནམ་གཤིས་བསྟན་ཚེ་་་་་་་
ཆོས་གྲུབ་ཀྱི་སྨན་བཅོས་ལ་འགོག་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་བཟོ་གི་ཡོད།“རླུང་་་་
རྟ་ཡག་དུས་རྟ་བཞོན་ཐུབ་ཀྱང་མང་ཆེ་བར་རྐང་ཐང་མར་ཡུལ་མིར་་་་་་
སྨན་བཅོས་བྱེད་པར་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད”ཅེས་ཆོས་གྲུབ་ཀྱིས་བཤད།

“སྨན་པ་ཆོས་གྲུབ་ལགས།ང་ནི་ན་གླིང་དཀར་གྲོང་ཚོའི་ཚེ་རིང་་་
མགོན་པོ་ཡིན།ང་ཚོའི་གྲོང་ཚོའི་མི་ཞིག་གཟུགས་པོ་བདེ་པོ་མི་འདུག་་་
པས་ཁྱེད་རང་གཅིག་ཕེབས་ན་ཨེ་ཡོང”ཞེས་པའི་ཁ་པར་འབྱོར་རྗེས།
ཆོས་གྲུབ་ཀྱིས་ལག་ཐོག་གི་ལས་ཀ་བཞག་ནས་མྱུར་དུ་ན་གླིང་དཀར་་་་་་
གྲོང་ཚོར་བསྐྱོད།“ཉིན་གཉིས་གོང་ཁ་བ་བབས་མ་ཐག་ཡིན་པས་གྲོང་
ཚོའི་ལམ་བུར་རླངས་འཁོར་སྐྱོད་ཐབས་བྲལ་བར་བརྟེན་རྐང་ཐང་མར་
འགྲོ་རྒྱུ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད”ཅེས་ཆོས་གྲུབ་ཀྱིས་བཤད།
ཆོས་གྲུབ་ཀྱི་སེམས་ནང་ཡུལ་མིའི་བདེ་ཐང་གི་གནས་ཚུལ་ཚང་མ་་
ངེས་ཤིང་།ལོ་མང་རིང་དེ་གར་རྩ་བ་ཚུགས་པས་ཤང་དང་ཐ་ན་གྲོང་་་་
ཚོའི་ནང་སུ་ལ་གཅོང་ནད་ཡོད་པ་དང་།སུའི་ནད་གཞི་ཚབས་ལྕི་བ།
སུ་ལ་དེ་བས་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་བཅས་ཚང་མ་ཁོང་གི་སེམས་ལ་་་་་་་་་
གསལ་གསལ་ཐིང་ཐིང་ངེས་ཡོད།

བྱམས་སེམས་ཆེ་བས་གྲོང་མི་ཚོས་ཁོང་གཉེན་ཉེར་་་
བརྩི་བ།
སྨི་ཏི་ཁ་ཤང་གི་གྲོང་ཚོ་གསུམ་པའི་གུ་གུག་འདི་ལོ་ལོ་65ལ་སླེབས་
པ་དང་། ཁོང་ཁྲག་ཤེད་མཐོ་བ་དང་མཁྲིས་ནད་ཡོད་པ་མ་ཟད།ད་་་་་
དུང་རྒྱུན་དུ་མགོ་ན་བ་དང་གློ་ལུ་ཡི་ཡོད་པས་ཆོས་གྲུབ་ཀྱིས་གནམ་་་་་་་་་
གཤིས་ཚ་གྲང་ག་དུས་ཡིན་རུང་དུས་ཐོག་ཏུ་གུ་གུག་གི་གཟུཌ་པོའི་་་་་་་་་་
གནས་ཚུལ་སྐད་ཆ་འདྲི་བར་འགྲོ་བ་དང་།གུ་གུག་ལ་སྨན་བཅོས་ལ་་་་་
གཞོགས་འདེགས་དང་བློ་བག་ཡངས་པོ་བྱེད་དགོས་པའི་ཁ་ཏ་བསླབ་་་་་
བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།མ་གཞི་གུ་གུག་གི་ནད་གཞི་རྩ་བཅོས་བྱེད་ཐབས་བྲལ་་
ཀྱང་གཟུཌ་པོའི་གནས་ཚུལ་ཡག་པོ་ཡོད།“སྨན་པ་ཆོས་གྲུབ་ནི་མི་་་་་་་་
བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད།རྟག་ཏུ་རང་འགུལ་ངང་ང་ལ་ལྟ་བར་་་་་
ཡོང་གི་ཡོད།ངས་ཁོང་སྔ་ས་ནས་གཉེན་ཉེར་བརྩི་གི་ཡོད”ཅེས་གུ་་་་་་་་
གུག་གིས་བཤད།
“སྨི་ཏི་ཁ་ཤང་འཕྲོད་བསྟེན་ཁང་གི་རྒན་ཆོས་གྲུབ་ལགས་ནི་སྨན་་་
བཅོས་ལག་རྩལ་བྱང་ཆུབ་ལ་ད་དུང་ངང་རྒྱུད་རིང་པོ་ཡོད།ཐེངས་་་་་་་
ཤིག་ཁ་བ་ཆེན་པོ་བབས་ནས་ལམ་འགག་དུས་གྲོང་ཚོའི་ནང་གི་རྒན་་་་་་
རྒོན་ཞིག་ལ་གློ་བུར་དུ་ནད་ཕོག་པས་ང་ཚོས་འཕྲལ་མར་ཁོང་ལ་ཁ་པར་
བརྒྱབ་པ་ཡིན།ཁོང་གིས་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་སྟབས་བདེ་བྱུང་རྗེས་
ལམ་སེང་སླེབས་བྱུང་།སྟབས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་རྒན་རྒོན་གྱི་གནས་་་་་་་
ཚུལ་ཚང་མ་ཁོང་གིས་གསལ་པོར་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་ཐོག་ཏུ་་་
སྐྱོབ་ཐུབ་སོང་།དེས་མིན་ན་གནས་ཚུལ་ཆེན་པོ་ལྷག་སྲིད”ཅེས་སྨི་ཏི་་་
ཁ་ཤང་ན་གླིང་དཀར་གྲོང་ཚོའི་གྲོང་མི་ཚེ་རིང་མགོན་པོས་དེ་ལྟར་བཤད།
ལོ་16རིང་ཁོང་གིས་ཉིན་གཅིག་ལྟར་གཞི་རིམ་དུ་རྩ་བ་ཚུགས་་་་་་་་
ནས་སྨན་པའི་བྱམས་སེམས་དང་སྨན་བཅོས་ལག་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་་་་་
མི་སེར་གྱི་ན་ཟུག་སེལ་རོགས་བྱས་པ་དང་སྨན་པའི་ནད་བཅོས་སྲོག་་་་་་
སྐྱོབ་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསྔགས་བརྗོད་ཐོབ་པ་ནི་ཆོས་གྲུབ་་་
ཀྱི་མཚོན་ཚུལ་ངོ་མ་ཞིག་ཡིན་ལ།བོད་ཀྱི་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་སྨན་པ་ཁྲི་སྟོང་
མང་པོའི་བསྡུས་རིས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན།
（བདེ་དབང་དང་སྒྲོན་ལགས་ཀྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

དམངསཀྱིབདེཐངསྲུངམཁནགོསདཀརཕོཉཆོསགྲུབའདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་རྩེད་ཐང་ནས་གློག་འཕྲིན་འབྱོར་
གསལ། 2023ལོ་ཚུན།ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་རིམ་ཁག་རྩ་འཛུགས་སྡེ་ཚན་
གྱིས་ཤེས་ལྡན་པ་ཐོན་ཁུངས་ཨང་དང་པོར་བརྩི་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་་་་་་་
བྱས་ནས། “གསོ་སྐྱོང་དང་།གདན་ཞུ།སྤྱོད་པ།གནས་ཐུབ་་་་་་་་་་་་
པ”སོགས་ཀྱི་ལྷུ་ཚིགས་ཁག་གི་ལས་དོན་ལ་སྤྱི་འདོམས་དམ་འཛིན་་་་་་་
ཡག་པོ་དང་།ཕྱོགས་ཁག་གི་ཕུལ་བྱུང་ཤེས་ལྡན་པ་བསྡུ་ལེན་རྒྱ་ཁྱབ།
ཤེས་ལྡན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་སྟོབས་ཆེན་གྱི་འཐབ་ཇུས་ལ་སྐུལ་འདེད་་་་་་་་་་
མགྱོགས་མྱུར་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ།“འཛུགས་གཏོད་་་་་་་་་་་་་་
བཞིར”ཤུགས་རྒྱག་པ་དང་ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི“ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་མདུན་་
གྲལ་དུ་སླེབས་པ་དྲུག”ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་ཆེད།བྱང་ཚད་མཐོ་་་་་་་་
བའི་ཤེས་ལྡན་པའི་དཔུང་ཁག་ཁག་གཅིག་གཅིག་འདུས་བྱས་ཡོད་པ་་་
རེད།
ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་བྱང་ཚད་མཐོ་བ་དང་ཞན་ཆ་སེལ་བའི་ཤེས་་་
ལྡན་པ་གསོ་སྐྱོང་གི་བྱེད་ཐབས་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ནས།དུས་་་་་་་་་་་
རབས་གསར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་ཤེས་ལྡན་པའི་ལས་དོན་ལ་་་་་་་་་་
ཤུགས་སྣོན་དང་ལེགས་སུ་གཏོང་བའི་ལག་བསྟར་བསམ་འཆར་་་་་་་་་་་་
བཏོན་ཏེ།སྟབས་བསྟུན་ངང་ཤེས་ལྡན་པ་ནང་འདྲེན་བྱས་པ་མ་ཟད།
ཕུལ་བྱུང་ཤེས་ལྡན་པ“ནུབ་རྒྱུད་འོད་སྣང”གསོ་སྐྱོང་བྱ་ཡུལ་དུ་་་་་་་་་་་་
མངགས་པ་དང་། ཕུལ་བྱུང་ཤེས་ལྡན་པ་བོད་སྐྱོར་ཞིང་ཆེན་དང་གྲོང་
ཁྱེར་དུ་རྗེས་སྙེག་སློབ་སྦྱོང་དང་སྦྱོང་བརྡར་བྱེད་པར་བཏང་བ།ཤེས་་

ལྡན་པའི་ཆབ་སྲིད་སྣེ་ཁྲིད་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ནས།རྒྱ་ཆེའི་ཤེས་་་་་་
ལྡན་པས་རྒྱལ་གཅེས་ལེགས་སྐྱེས་འབུལ་བ་དང་ལྷོ་ཁར་ཞབས་་་་་་་་་་་་་་
འདེགས་ཞུ་རྒྱུར་སློབ་གསོ་ཁྲིད་སྟོན་བྱས་པ་རེད།
དེ་དང་ཆབས་ཅིགལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་ཤེས་ལྡན་པ་ཡག་པོ་སྤྱོད་
པ་དང་ཤེས་ལྡན་པའི་ནུས་པ་འདོན་སྤེལ་བྱེད་པར་མཐའ་འཁྱོངས་་་་་་་
བྱས་ནས། 2023ལོར“ཤེས་ལྡན་པ་རྩེ་གྲ་ལྷོ་ཁར་སྐྱོད་པའི་བྱ་་་་་་་་་་་་་་
སྤྱོད”ཀྱི་བྱེད་སྒོ་ཐོག་མར་སྤེལ་ཏེ།གདན་དྲངས་པའི་ཤེས་ལྡན་པ་རྩེ་་་
གྲས་རྟོག་ཞིབ་དང་བརྟག་ཞིབ་དངོས་བྱེད་རིང་ཐབས་དང་ཇུས་་་་་་་་་་་
བཏོན་ཏེ་ས་གནས་དེ་གར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བསམ་ཕྱོགས་གསལ་པོ་བཟོ་་
རོགས་བྱས་པ་དང་།“གྲངས་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་ལས་ལྷོ་ཁའི་སྤུས་་་་
ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ནུས་པ་སྦྱིན་པ”ཞེས་པའི་མཐོ་རིམ་གླེང་་་
སྟེགས་སྐབས་དང་པོ་གཉེར་ནས།ཤེས་ལྡན་པའི་བློ་རིག་གི་ལེགས་ཆ་་
གཅིག་འདུས་ཀྱིས་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་རམ་འདེགས་་་་་་་་
བྱས་པ། “ཤེས་ལྡན་པ་ཡར་ཀླུང་དུ་འཛོམས།ལྷོ་ཁ་རུ་ཕུགས་ཀྱི་་་་་་་་་་
འདུན་པ་འགྲུབ”ཅེས་པའི་ཤེས་ལྡན་པའི་ཞབས་ཞུའི་ཟླ་བའི་བྱེད་སྒོ་་་་
སྐབས་དང་པོ་གཉེར་ནས།ཕུལ་བྱུང་རིགས་གཅིག་མཁས་ཅན་དང་་་་
ཤེས་ལྡན་པ་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་གཞི་རིམ་དུ་བསྐྱོད་དེ་ཞབས་ཞུའི་ལས་་
དོན་སྤེལ་བས།རིགས་ཁག་གི་ཤེས་ལྡན་པས་ཡར་ཀླུང་ས་གཞི་ཆེ་མོར་
རང་ཉིད་ཀྱི་བློ་རིག་ངོམས་པ་དང་ནུས་པ་འདོན་སྤེལ་བྱས་ཡོད་པ་་་་་་་་
རེད། （སྒྱུར་ཞུས་པ་མཚམས་གཅོད）

ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་བྱེད་ཐབས་སྣ་མང་སྤྱད་དེ་ཤེས་ལྡན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་སྟོབས་ཆེན་གྱི་འཐབ་ཇུས་ལ་སྐུལ་འདེད་མགྱོགས་མྱུར་བཏང་བ།

ཨ་མདོ་རྫོང་མི་་་་་་་་་་་་་
དམངས་དྲག་ཆས་པུའུ་་་་་་་་

ཡིས་ལོ་ལྟར་དམག་མི་དང་་
ཡུལ་དམག་སྒྲིག་འཛུགས་་་་
བྱས་ནས་མཚོ་བོད་ལྕགས་་་
ལམ་དང་མཚོ་བོད་གཞུང་་་
ལམ་ཤར་གཏོང་གི་ལས་་་་་་་
ཀར་ཞུགས་ཀྱི་ཡོད་པས།
རྒྱུན་དུ་ཨ་མདོའི་ལམ་རྒྱུད་་
དུ་ལམ་སྲུང་ཡུལ་དམག་་་་་་་

མཐོང་རྒྱུ་ཡོད།
འདི་ནི་འདང་ལའི་ལ་
རྩེར་ཨ་མདོ་རྫོང་མི་་་་་་་་་་་་་་
དམངས་དྲག་ཆས་པུའི་་་་་་་་
དཔོན་དམག་དང་གཞུང་་་་
ལམ་བདག་སྐྱོང་བཟོ་པས་་་
མཉམ་དུ་གཞུང་ལམ་ལ་་་་་་་

བདག་སྐྱོང་བྱེད་བཞིན་པ།

འབད་འཐབ་པ། དུས་རབས་

གསར་པའི་